

Sygn. akt VII U 593/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2015 roku.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia SO Danuta Dadej-Więsyk

Protokolant sekr. sąd. Katarzyna Trafisz

po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 2015 roku w Lublinie

sprawy K. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania K. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 14 stycznia 2014 roku znak: (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala K. K. prawo do emerytury począwszy od dnia(...)

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. na rzecz K. K. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VII U 593/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 stycznia 2014 roku, znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił K. K. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.), z uwagi na to, że na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca nie udowodnił co najmniej 15 - letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Zakład nie uznał żadnego okresu zatrudnienia wnioskodawcy jako pracy w szczególnych warunkach ponieważ wnioskodawca nie przedłożył świadectwa wykonywania prac w tak kwalifikowanych warunkach (decyzja – k. 30 akt rentowych).

W odwołaniu K. K. nie zgodził się z zaskarżoną decyzją podnosząc, że w okresie swojego zatrudnienia pracował w zawodzie elektromechanika, co wiązało się z pracą w kanałach samochodowych, przy kwasach i akumulatorach oraz ciągłym kontaktem z benzyną, olejami i smarami, których to okoliczności nie uwzględnili pracodawcy w świadectwach pracy (odwołanie – k. 2 akt sądowych).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie podnosząc, że wnioskodawca nie przedłożył świadectwa pracy potwierdzającego fakt wykonywania pracy w szczególnych warunkach w charakterze

elektromechanika samochodowego. Zakład wskazał, że w aktach sprawy znajduje się jedynie ogólne świadectwo pracy z dnia 31 grudnia 1991 roku wystawione przez (...) Przedsiębiorstwo (...) w K. na okres od dnia 4 października 1976 roku do dnia 31 grudnia 1991 roku na stanowisku elektryka samochodowego (odpowiedź na odwołanie – k. 3 – 4 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 8 maja 2014 roku pełnomocnik odwołującego wnosił o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego (pismo – k. 10 a.s.).

Wyrokiem z dnia 28 października 2014 roku Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. akt VII U 297/14 w pkt I zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał K. K. prawo do emerytury od dnia (...) roku (wyrok – k. 41 a.s.). Apelację od powyższego wyroku wniósł organ rentowy zaskarżając go w części, tj. w pkt I (apelacja – k. 52 – 55 a.s.). Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. akt III AUa 14/15 uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Lublinie do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego. Sąd Apelacyjny we wskazaniach co do dalszego postępowania podniósł, że obowiązkiem Sądu Okręgowego przy ponownym rozpoznaniu sprawy będzie szczegółowe ustalenie zakresu zadań ubezpieczonego w czasie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w K. w okresie od dnia 4 października 1976 roku do dnia 31 grudnia 1991 roku na stanowisku mechanika oraz miejsca wykonywania tych zadań (Wyrok i uzasadnienie – k. 78, 87).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

K. K., urodzony (...), w dniu (...) roku złożył wniosek o emeryturę. W jego treści zawarł oświadczenie o tym, że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i pozostaje w stosunku pracy. Na podstawie przedłożonych dokumentów organ rentowy uznał za udowodniony na dzień 1 stycznia 1999 roku łączny okres podlegania ubezpieczeniom w wymiarze 26 lat, 7 miesięcy i 29 dni, w tym 26 lat, 5 miesięcy i 15 dni okresów składkowych oraz 2 miesiące i 14 dni okresów nieskładkowych. Organ rentowy uwzględnił do stażu pracy w szczególnych warunkach okres zatrudnienia ubezpieczonego w (...) S.A. Oddziale w L. od dnia 16 maja 1994 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku w wymiarze 4 lat, 5 miesięcy i 6 dni. W ramach zatrudnienia w (...) S.A. Oddziale w L. ubezpieczony w okresie od dnia 1 stycznia 2013 roku do dnia 22 maja 2013 roku był niezdolny do pracy i pobierał zasiłek chorobowy a w okresie od dnia 23 maja 2013 roku do dnia 17 stycznia 2014 roku pobierał świadczenie rehabilitacyjne (okoliczności bezsporne).

Z dniem 4 października 1976 roku K. K. został zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w K. na podstawie umowy o pracę zawartej na okres próbny do dnia 18 października 1976 roku w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku elektryka samochodowego. Od dnia 19 października 1976 roku podstawę zatrudnienia skarżącego we wskazanym podmiocie stanowiła umowa o pracę zawarta na czas nieokreślony tożsama co do warunków zatrudnienia w zakresie stanowiska i wymiaru czasu pracy z uprzednio obowiązującą. Przedmiotem działalności zakładu pracy była działalność budowlana. Jednakże w zasobach zakładu znajdował się również tabor samochodowy, tj. samochody ciężarowe oraz dostawcze, koparki, spychacze, dźwigi. Remontami i bieżącą konserwacją zajmowali się pracownicy zatrudnieni w warsztacie zakładu pracy położonym przy ul. (...) w K.. Natomiast naprawą sprzętu budowlanego, np. betoniarek, zajmowali się pracownicy zatrudnieni przy produkcji pomocniczej.

Miejscem wykonywania czynności przez ubezpieczonego był warsztat mieszczący się w hali na której był jeden kanał oraz plac przy tym warsztacie na którym znajdował się drugi z kanałów. Pracował w zespole 5,6 mechaników w systemie jednozmianowym w ramach 8 – godzinnej normy czasu pracy, a w sytuacji nagłej awarii często ponad ten wymiar godzinowy. Bezpośrednimi przełożonymi byli kierownik transportu oraz brygadzysta. W kanałach o szerokości 120 centymetrów możliwy był jedynie demontaż oraz naprawy elektryczne i hydrauliczne, natomiast pozostałe naprawy były przeprowadzane na stanowiskach znajdujących się w hali warsztatu, w których ubezpieczony nie uczestniczył. W kanale wykonywał czynności związane z naprawą układów elektryczny, natomiast poza nim gdy zaistniała konieczność wyjęcia rozrusznika, alternatora, z tym jednakże, że czynności z tym związane częściowo były wykonywane z kabiny samochodu a częściowo z kanału. Uczestniczył również w pracy przy naprawach samochodów na palcu przed halą, które były przeprowadzane w kanale najazdowym. W pracy poza kanałem uczestniczył również

w demontażu oraz zamontowaniu skrzyni biegów, resorów, silników, mostów. Poza kanałem wykonywał również czynności związane z malowaniem części do samochodów, wymianą filtrów i oleju, przeglądem instalacji elektrycznej.

Zdarzało się, że ubezpieczony uczestniczył w naprawie sprzętu budowlanego na terenie budowy, np. skrzyni biegów i pękniętych resorów psychaczy, co zdarzało się często z uwagi na dużą awaryjność tego sprzętu. Zakres czasowy tych prac był uzależniony od potrzeb w tej kwestii, np. zdarzało się, że w tygodniu uczestniczył w dwóch takich naprawach, które trwały aż do usunięcia awarii i mogły trwać do 8 godzin, podczas gdy w kolejnym takie naprawy nie miały miejsca.

Ubezpieczony zajmował się również wyjmowaniem akumulatorów w celu ich napełnienia uprzednio przygotowanym elektrolitem z wody i kwasu siarkowego oraz naładowania. Czynności z tym związane wykonywał w wydzielonym na terenie hali warsztatu pomieszczeniu będąc jedynym pracownikiem tym się zajmującym. W każdym dniu pracy wykonywał opisane czynności od 3 do 4 godzin, nie była to jednak reguła, bowiem zakres czasowy ich realizacji był uzależniony od zapotrzebowania na pracę danego rodzaju w konkretne dni. W sytuacji zaistnienia dużych mrozów ubezpieczony zajmował się również uruchamianiem samochodów, co wiązało się z dowiezieniem wózkami sprawnych akumulatorów do unieruchomionego samochodu i wykorzystaniu ich w tym celu.

Stosunek pracy ubezpieczonego ustał w wyniku rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem dokonany przez pracodawcę z dniem 31 grudnia 1991 roku.

(umowy o pracę, pismo ws. rozwiązania umowy o pracę - akta osobowe - k. 23 a.s.; świadectwo pracy - k. 8 a.r.; zeznania K. K. - k. 18v. - 19, 103v. - 105, 106, a.s.; zeznania świadka W. D. - k. 38v. - 39, 105 - 15v. a.s.; zeznania świadka M. R. - k. 39v., 105v. - 106 a.s.; zeznania świadka B. R. - k. 122v. - 123 a.s.)

Przystępując do oceny dowodów osobowych należy stwierdzić, że przesłuchani w sprawie świadkowie to osoby obce dla ubezpieczonego. Świadek W. D. pozostawał w zatrudnieniu w (...) Przedsiębiorstwie (...) w K. w okresie od 1964 roku do 1985 roku na stanowisku głównego specjalisty do spraw środków produkcji. Związane z tym obowiązki wykonywał w biurze nadzorując proces zaopatrzenia, transportu, produkcji pomocniczej i naprawa w warsztacie zakładowym. Nie sprawował w tym zakresie bezpośredniego nadzoru nad pracownikami warsztatu ale bywał w nim i obserwował pracę mechaników. Świadek M. R. pracował we wskazanym podmiocie w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego od 1968 roku i w warsztacie bywał codziennie z uwagi na to, że był położony na bazie, nadto w razie awarii obsługiwanego samochodu zjeżdżał do warsztatu. Świadek B. R. pozostawał w zatrudnieniu w (...) w okresie od 1974 roku do 1978 roku jako kierowca i miał kontakt z ubezpieczonym w czasie wykonywanych przez niego prac remontowych w warsztacie. Wskazane okoliczności dotyczące świadków pozwalają w ocenie Sądu na przyjęcie, że świadkowie posiadają niezbędne wiadomości dotyczące okoliczności zatrudnienia ubezpieczonego w zakresie jego obowiązków oraz warunków w jakich były wykonywane w okresie objętym sporem w zakresie czasowym w jakim okres ten pokrywa się z okresami zatrudnienia świadków. Zeznania świadków są logiczne oraz wzajemnie się uzupełniają, wobec czego Sąd uznał je za wiarygodne. Należy wskazać, że organ rentowy nie podniósł żadnych okoliczności, które mogłyby godzić w wiarygodność ich zeznań. Z tym jednakże zastrzeżeniem, iż Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka B. R. w zakresie w jakim twierdził, że ubezpieczony w kanałach zajmował się naprawami mostów, resorów, skrzyń biegów, z uwagi na ich sprzeczność z zeznaniami ubezpieczonego. Skarżący zeznał bowiem, że remonty w kanałach w tym zakresie nie były możliwe i były wykonywane na specjalnych stanowiskach w warsztacie w których to remontach nie uczestniczył, wykonując natomiast czynności związane z demontażem i ponownym zamontowaniem wskazanych elementów.

Powyższa ocena dotyczy również zeznań samego ubezpieczonego, skoro były one zgodne z wiarygodnymi zeznaniami świadków. Ubezpieczony wyczerpująco opisał swoje obowiązki.

Stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił również w oparciu o powołane dowody z dokumentów. Ich autentyczność w toku procesu nie była kwestionowana przez strony. Ich forma oraz treść nie wzbudziła ponadto wątpliwości co do ich autentyczności z urzędu, wobec czego zostały one uznane za wiarygodne w całości i jako takie stanowiły pełnowartościowe źródło informacji o okolicznościach faktycznych w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie K. K. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Do okoliczności spornej w rozpoznawanej sprawie, biorąc pod uwagę treść zaskarżonej decyzji, treść odwołania oraz zeznań ubezpieczonego, należy możliwość zakwalifikowania okresu zatrudnienia skarżącego w (...) Przedsiębiorstwie (...) w K. od dnia 4 października 1976 roku do dnia 31 grudnia 1991 roku, w wymiarze 15 lat, 2 miesięcy i 28 dni, jako pracy w szczególnych warunkach, celem ustalenia czy ubezpieczony się 15 – letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 b pkt 16 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748) – zwaną dalej ustawą emerytalną, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego dla mężczyzn urodzonych od dnia 1 października 1952 roku do dnia 31 grudnia 1952 roku co najmniej 66 lat i 8 miesięcy. Ubezpieczony nie ukończył wyżej wymienionego wieku, zatem nie spełnia warunków niezbędnych do ustalenia mu prawa do emerytury w oparciu o powołany przepis.

Natomiast w myśl art. 46 w związku z art. 32 ustawy emerytalnej ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku, a przed dniem 1 stycznia 1969 roku będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku niższym niż wskazany, jeżeli nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego i warunki do uzyskania emerytury określone w tych przepisach spełnią do dnia 31 grudnia 2008 roku. Przy czym wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których wymienionym osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Według § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem Rady Ministrów, pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. K. K. do dnia 31 grudnia 2008 roku nie osiągnął wymaganego przez cytowany przepis wieku emerytalnego 60 lat.

Jednakże zgodnie z przepisem art. 184 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej, mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat. Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Przepis art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej stanowi, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (art. 32 ust. 4 ustawy).

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Według przepisu § 3 rozporządzenia Rady Ministrów okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Natomiast przepis § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie przepis § 1 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Sumując powyższe, aby nabyć prawo do emerytury K. K. musiał spełnić łącznie następujące przesłanki:

- 1) osiągnąć obniżony do 60 lat wiek emerytalny;
- 2) nie przystąpić do otwartego funduszu emerytalnego;
- 3) na dzień 1 stycznia 1999 roku udowodnić:
 - a) co najmniej 15 - letni okres wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz
 - b) staż pracy w wymiarze co najmniej 25 lat.

Bezspornym jest, że ubezpieczony w dniu wydania zaskarżonej decyzji ukończył wymagane 60 lat, na dzień 1 stycznia 1999 roku legitymuje się 25 - letnim stażem pracy oraz nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Przechodząc do oceny, czy ubezpieczony spełnia warunek legitymowania się co najmniej 15 – letnim stażem pracy w warunkach szczególnych należy wskazać, że skarżący występując do organu rentowego o przyznanie świadczenia emerytalnego wymaganego przez prawo dokumentu w postaci świadectwa pracy w szczególnych warunkach nie przedłożył w odniesieniu do okresu objętego sporem, na co wskazał organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie. W ocenie Sądu Okręgowego wskazana okoliczność nie może dyskwalifikować możliwości ubezpieczonego ubiegania się o przedmiotowe świadczenie. Należy mieć bowiem na uwadze, że brak wystawienia wskazanego dokumentu nie stanowi wystarczającej podstawy do przyjęcia, że pracownik nie wykonywał pracy w takich warunkach. Obowiązek sporządzenia dokumentacji w tym zakresie obciąża pracodawcę, w związku z czym wyciąganie wobec pracownika jakichkolwiek negatywnych konsekwencji braku jej sporządzenia byłoby dla niego nazbyt krzywdzące. Należy mieć na uwadze fakt, że w postępowaniu sądowym nie znajdują zastosowania ograniczenia w zakresie dopuszczalnych źródeł dowodowych, ustanowione na potrzeby postępowania przed Zakładem, a wynikających z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. z 2011 roku, Nr 237, poz. 1412). Zasadniczym bowiem celem postępowania sądowego jest rozstrzygnięcie sprawy po dostatecznym, wszechstronnym wyjaśnieniu jej okoliczności spornych. Ułatwia to art. 473 k.p.c., który wprost stanowi, iż w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron.

Powyższe oznacza, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., sygn. III UZP 6/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r., sygn. III UZP 48/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r., sygn.

II UKN 186/97; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 stycznia 2013 r., sygn. III AUa 808/12). Z przedstawionym poglądem i wynikającymi z niego wnioskami Sąd Okręgowy w pełni się zgadza.

Nadto należy podnieść, że w sytuacji braku wymaganego świadectwa pracy w warunkach szczególnych z uwagi na jego niesporządzenie przez pracodawcę, sąd może prowadzić postępowanie dowodowe zmierzające do ustalenia, czy praca wykonywana przez stronę, była wykonywana w warunkach wymaganych przepisami rozporządzenia, czy ubezpieczony zajmował któreś ze stanowisk pracy wymienionych w załącznikach nr 1 lub 2 do rozporządzenia Rady Ministrów (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 listopada 2008 roku, sygn. III AUa 3113/08).

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w którym Sąd oparł się na dokumentach znajdujących się w aktach osobowych i aktach Zakładu, jego zeznaniach złożonych w trybie art. 299 k.p.c. oraz zeznaniach świadków, pozwoliło ustalić w sposób pewny, że ubezpieczony wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracę w warunkach szczególnych w okresie objętym sporem w wymiarze 15 lat, 2 miesięcy i 28 dni. Z poczynionych ustaleń wynika bowiem, że ubezpieczony na stanowisku elektryka samochodowego zajmował się wykonywaniem czynności związanych z naprawą układów elektryczny w kanale oraz uczestniczył w pracy przy naprawach samochodów na palcu przed halą w kanale najazdowym. Ubezpieczony jak ustalono zajmował się również wyjmowaniem akumulatorów w celu ich napełnienia uprzednio przygotowanym elektrolitem z wody i kwasu siarkowego oraz naładowania, a czynności z tym związane wykonywał w wydzielonym na terenie hali warsztatu pomieszczeniu będąc jedynym pracownikiem tym się zajmującym. W każdym dniu pracy wykonywał opisane czynności od 3 do 4 godzin, nie była to jednak reguła, bowiem zakres czasowy ich realizacji był uzależniony od zapotrzebowania na pracę danego rodzaju w konkretne dni. Opisane czynności odpowiadają rodzajowi pracy opisanemu w wykazie A, Dział XIV „Prace różne”, poz. 13 „Prace w akumulatorowniach: opróżnianie, oczyszczanie i wymiana stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych” oraz poz. 16 „Prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych”, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów.

W tym miejscu należy wskazać, że na przyjęty w orzecznictwie pogląd zgodnie z którym wykonywanie u jednego pracodawcy w tym samym czasie (okresie) różnych rodzajów pracy w szczególnych warunkach (wymienione w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów), stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, nie pozbawia pracownika uprawnienia do zaliczenia tego okresu do zatrudnienia w szczególnych warunkach wymaganego do emerytury na podstawie art. 32 ust. 1, ust. 2 oraz ust. 4 ustawy emerytalnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2012 roku, sygn. II UK 103/11). Sąd Okręgowy powołany pogląd w pełni aprobuje.

Dokonując powyższej oceny charakteru prawnego okresu objętego sporem Sąd miał na uwadze okoliczność, że zdarzało się iż ubezpieczony wykonywał również czynności wymagające aktywności poza kanałem remontowym, tj. związane z malowaniem części do samochodów, wymianą filtrów i oleju, przeglądem instalacji elektrycznej. Z ustalonego stanu faktycznego wynika nadto, że ubezpieczony uczestniczył również w naprawie sprzętu budowlanego na terenie budowy, np. skrzyni biegów i pękniętych resorów spychaczy, poza kanałem remontowym, co zdarzało się często z uwagi na dużą awaryjność tego sprzętu, których zakres czasowy był uzależniony od potrzeb w tej kwestii, np. zdarzało się, że w tygodniu uczestniczył w dwóch takich naprawach, które trwały aż do usunięcia awarii i mogły trwać do 8 godzin, podczas gdy w kolejnym takie naprawy nie miały miejsca. Nadto ustalono, że skarżący poza czynnościami związanymi z napełnianiem i uruchamianiem akumulatorów w sytuacji zaistnienia dużych mrozów zajmował się również uruchamianiem samochodów, co wiązało się z dowiezieniem wózkami sprawnych akumulatorów do unieruchomionego samochodu i wykorzystaniu ich w tym celu. Mając na uwadze okoliczność, że wskazane wykonywanie czynności pracy poza kanałem remontowy jak i poza akumulatorownią miały charakter uboczny wobec zasadniczego zakresu czynności skarżącego, który przesądził w realiach niniejszej sprawy o zakwalifikowaniu pracy w spornym okresie jako wykonywanej w szczególnych warunkach oraz pogląd, który Sąd Okręgowy podziela, zgodnie z którym, w spornych przypadkach - uwzględnienie okresów wykonywania pracy szkodliwej wymaganej do przyznania emerytury w niższym wieku emerytalnym - następuje po ustaleniu rzeczywistego zakresu obowiązków oraz wykonywania bezpośrednio i stale szkodliwego zatrudnienia, tyle że ocena prawna tych ustaleń powinna być racjonalna, bez stosowania "aptekarskiej" miary lub "stopera w rękę", a okoliczność incydentalnego wykonywania innych prac na wyraźne polecenie nie wyklucza zaliczenia tego zatrudnienia do stażu pracy w szczególnych warunkach

wymaganego do przyznania emerytury w niższym wieku emerytalnym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2009 roku, II UK 333/08; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 16 stycznia 2014 roku, III AUa 491/13; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 21 sierpnia 2013 roku, III AUa 1769/12), zasadny był wniosek o tym, że ubezpieczony spełnił warunek wykonywania tak kwalifikowanych prac stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Nadto Sąd miał na uwadze, że w okresie objętym sporem ubezpieczony oprócz pracy w kanałach w związku z wykonywaniem czynności związane z naprawą układów elektryczny, pracował poza nim w sytuacji konieczności wyjęcia rozrusznika bądź alternatora, z tym jednakże, że czynności z tym związane częściowo były wykonywane z kabiny samochodu a częściowo z kanału. W pracy poza kanałem uczestniczył również w związku z demontażem oraz zamontowaniem skrzyni biegów, resorów, silników, mostów. Ich zaistnienie nie miało jednak wpływu na wyłączenie możliwości zakwalifikowania okresu objętego sporem jako pracy w szczególnych warunkach mając na uwadze wypracowany w orzecznictwie pogląd, zgodnie z którym wykonywanie czynności funkcjonalnie i bezpośrednio związanych z pracami zaliczanymi do prac w szczególnych warunkach nie wykluczają spełnienia warunku wskazanego w § 2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów, .tj. jej świadczenia w sposób stały i w pełnym wymiarze czasu pracy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 22 października 2013 roku, sygn. III AUa 177/13). Za takie w realiach rozpoznawanej sprawy należało uznać wskazane czynności wobec zasadniczej aktywności ubezpieczonego mieszczącej się w ramach prac w kanałach.

Jak wynika z poczynionych ustaleń K. K. legitymuje się ogólnym stażem pracy wynoszącym ponad 25 lat, ukończył 60 lat życia, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz pracował w warunkach szczególnych ponad wymagany co najmniej 15 – letni okres, tj. przez 19 lat, 8 miesięcy i 4 dni, biorąc pod uwagę ustalony w niniejszym postępowaniu wymiar 15 lat, 2 miesięcy i 28 dni oraz uwzględniony przez organ rentowy w wymiarze 4 lat, 5 miesięcy i 6 dni. Tym samym ubezpieczony spełnia wszystkie warunki do ustalenia mu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia(...)roku, tj. dnia następującego po zaprzestaniu pobierania świadczenia rehabilitacyjnego, stosownie do art. 100 ust. 2 ustawy emerytalnej. Jako bowiem ustalono w dniu (...) roku, tj. dniu złożenia wniosku o emeryturę, w którym spełniał wszystkie warunki do ustalenia prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach, pobierał zasiłek chorobowy przez okres do dnia (...)

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu Sąd Okręgowy zmieniając zaskarżoną decyzję oparł na treści przepisu art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 2 ust. 1 i ust. 2 i § 11 ust. 2 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 roku, poz. 490). Na niezbędne koszty dochodzonych przez skarżącą praw składały się koszty zastępstwa procesowego w zasądzonej wysokości. Zasądzając koszty zastępstwa w wysokości dwukrotności minimalnej stawki opłaty Sąd miał na uwadze uprzednie rozpoznanie sprawy zakończone uchynieniem rozstrzygnięcia w ramach którego ubezpieczony był reprezentowany przez radcę prawnego.